

Załącznik nr 10

do Regulaminu wyboru nr FEMP.06.06-IP.02-012/23

DIAGNOZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

Aktualna sytuacja na małopolskim rynku pracy

Polska gospodarka w 2022 r., mierzona wielkością produktu krajowego brutto (PKB)¹, wzrosła o 4,9%. Wzrost był więc niższy niż w roku poprzednim, kiedy PKB zwiększył się o 6,8%². Sytuacja gospodarcza pogarszała się na przestrzeni 2022 roku. W I kwartale 2022 roku wzrost PKB wyniósł 8,6% r/r, w IV kwartale już tylko 2,0%³. Spowalnianie miało związek przede wszystkim z czynnikami zewnętrznymi, przede wszystkim konsekwencjami rosyjskiej inwazji na Ukrainę oraz ze spadkiem realnych dochodów gospodarstw domowych (w wyniku wysokiej inflacji i nienadążającego za nią wzrostu wynagrodzeń), które powodowały ograniczanie zakupów, jak również ogólny wzrost kosztów życia. Także wysokie stopy procentowe (obciążające zwłaszcza posiadaczy kredytów) oraz hamujący eksport przełożyły się na niższą dynamikę PKB w IV kwartale⁴.

Podmioty gospodarcze

Na koniec grudnia 2022 roku w województwie małopolskim w rejestrze REGON zarejestrowanych było 463 tys. podmiotów gospodarczych⁵. W odniesieniu do analogicznego okresu roku 2021 nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych o 17,9 tys., czyli o 4%. W 2022 roku podmioty gospodarcze sektora prywatnego stanowiły 96,8% wszystkich podmiotów gospodarczych w województwie. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost o ponad 16,8 tys., czyli 3,9% (do 448,2 tys.). W sektorze publicznym odnotowano wzrost o 42 podmioty (do 7,1 tys.). Niezmiennie kształtuje się struktura firm według wielkości zatrudnienia. Dominującą grupę stanowiły podmioty mikro, zatrudniające do 9 pracowników – ich udział to 96,8% (448,5 tys., wzrost o 17,9 tys.). W grupie podmiotów zatrudniających 10-49 osób, stanowiącej 2,6% ogółu, zanotowano spadek o 0,6% (do 12 tys.). Nieznacznie (o 0,02 pkt proc.) spadł udział podmiotów średnich i dużych, zatrudniających ponad 50 osób (0,6%, 2,6 tys.).

¹ Produkt krajowy brutto (PKB): sumaryczna wartość wszystkich dóbr i usług wyprodukowanych na obszarze danego kraju w jednostce czasu.

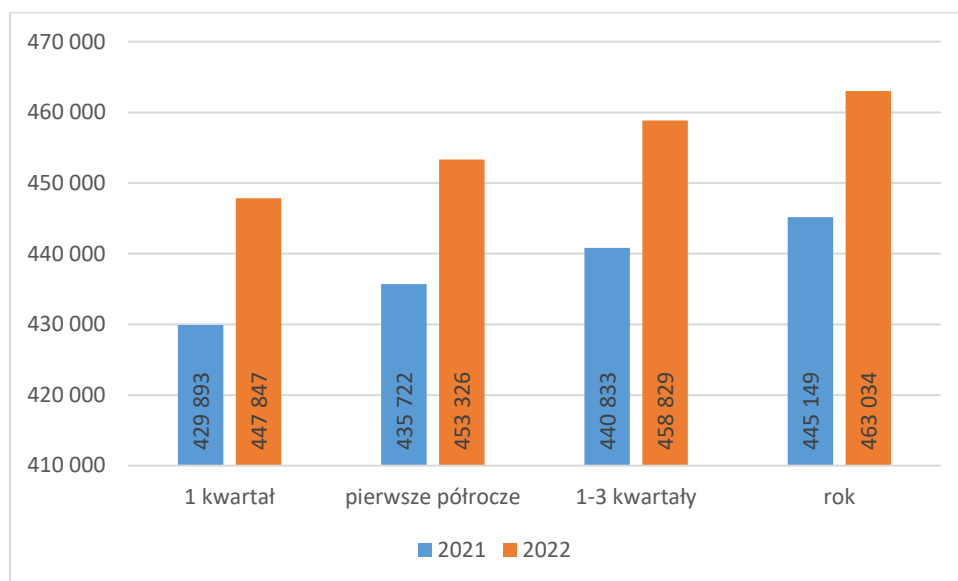
² Por. Produkt krajowy brutto w 2022 roku – szacunek wstępny, GUS, dostęp: [Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Roczne rachunki narodowe / Produkt krajowy brutto w 2022 roku – szacunek wstępny](#) [07.03.2023]

³ Por. Wstępny szacunek produktu krajowego brutto w IV kwartale 2022 roku, GUS, dostęp: [Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Kwartalne rachunki narodowe / Wstępny szacunek produktu krajowego brutto w IV kwartale 2022 roku](#) [07.03.2023]

⁴ Por. Są najnowsze dane o PKB Polski. "Gospodarka spowalnia, bo spadają dochody", money.pl, dostęp: [Produkt krajowy brutto w IV kwartale 2022 r. – wstępny szacunek GUS - Money.pl](#) [07.03.2023]

⁵Dane GUS BDL

Wykres 1 Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie małopolskim w latach 2021-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

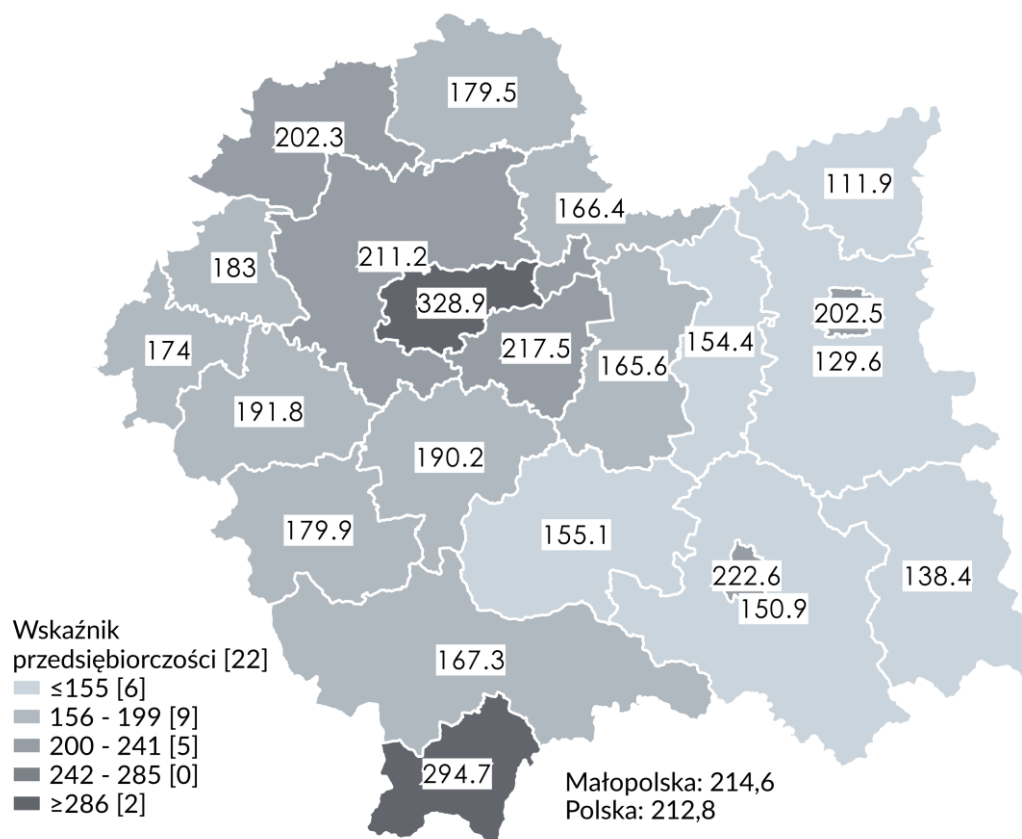
W województwie małopolskim w 2022 roku zarejestrowano 37,5 tys. nowych podmiotów gospodarczych (wzrost o 4,5%), z czego 30,8 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W tym czasie wyrejestrowano 19,2 tys. podmiotów gospodarczych. Najwięcej wyrejestrowań dotyczyło osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (17 tys.) i spółek handlowych (1,1 tys.).

Województwo małopolskie jest regionem o dużym potencjale dla rozwoju przedsiębiorczości. W 2022 roku dla całego województwa wskaźnik przedsiębiorczości, mierzony liczbą podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym, wyniósł 214,6. W odniesieniu do poprzedniego roku zaobserwowano wzrost tej wartości o 4,5%. Wartość średnia wskaźnika przedsiębiorczości dla województwa małopolskiego przewyższa wartość dla Polski, wynoszącą 212,8. Na tle pozostałych województw Małopolska zajmuje szóste miejsce za województwem mazowieckim (284,0), zachodniopomorskim (241,1), dolnośląskim (238,6), pomorskim (234,6) i wielkopolskim (224,9).

Wskaźnik przedsiębiorczości (mierzony liczbą podmiotów na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym) wykazuje się w Małopolsce znacznym zróżnicowaniem przestrzennym. Większe ośrodki miejskie cechuje wyższy wskaźnik przedsiębiorczości. Wyraźnie zaznacza się również pierścień wokół Krakowa z wyższą koncentracją przedsiębiorczości. Województwo małopolskie podzielone jest na dwie strefy. Część wschodnia województwa notuje zdecydowanie niższe wartości wskaźnika. Najwyższa koncentracja przedsiębiorczości występuje w Krakowie (328,9), powiecie tatrzańskim (294,7) i w mieście Nowym Sączu (222,6), natomiast najmniejszą przedsiębiorczość odnotowano w powiatach wschodnich: dąbrowskim (111,9), tarnowskim (129,6) i gorlickim (138,4). Terytorialne rozmieszczenie

podmiotów potwierdza, że przedsiębiorczość rozwija się zwłaszcza na obszarach zurbanizowanych, atrakcyjnych pod względem turystycznym, dysponujących dobrą infrastrukturą oraz kapitałem ludzkim Terytorialne rozmieszczenie podmiotów potwierdza, że przedsiębiorczość rozwija się zwłaszcza na obszarach zurbanizowanych, atrakcyjnych pod względem turystycznym, dysponujących dobrą infrastrukturą oraz kapitałem ludzkim⁶.

Mapa 1 Wskaźnik przedsiębiorczości w powiatach województwa małopolskiego w 2022 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

W końcu 2022 roku w województwie małopolskim było 1 461 tys. osób pracujących. W porównaniu z rokiem 2021 nastąpił wzrost liczby pracujących o 25 tys. (1,7%). Wskaźnik zatrudnienia kształtował się na poziomie 55,3% i był wyższy od ubiegłorocznego o 0,1 pkt. proc. Jednocześnie liczba osób aktywnych zawodowo wyniosła 1 484 tys. Współczynnik aktywności zawodowej kształtował się w tym czasie na poziomie 56,6%, co oznacza wzrost o 0,4 pkt. proc. w odniesieniu do roku 2021. Obciążenie pracujących osobami niepracującymi (bezrobotni i bierni

⁶ Por. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie małopolskim. Stan na koniec 2022 r. oraz 2021 roku, Urząd Statystyczny w Krakowie, dostęp: [Urząd Statystyczny w Krakowie / Opracowania bieżące / Informacje sygnałne / Podmioty gospodarcze / Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie małopolskim. Stan na koniec 2022 r.](#) [10.03.2023]

zawodowo) wyniosło w IV kwartale 2022 roku 794 osób niepracujących na 1000 osób pracujących. W porównaniu do analogicznego okresu roku 2021 wartość ta spadła o 31 osób.

Obserwowany od 2014 roku stały stopniowy wzrost przeciętnego zatrudnienia został przerwany w 2020 roku z powodu epidemii COVID-19. Jednak od 2021 roku w województwie ponownie notowany jest wzrost przeciętnego zatrudnienia. W 2022 roku średnioroczne przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 543,7 tys. Różnica między przeciętnym zatrudnieniem a liczbą pracujących wynika z definicji przyjętych przez Główny Urząd Statystyczny⁷. W ostatnim roku przeciętne zatrudnienie wzrosło o 18,2 tys.

Sześć branż zanotowało wzrost zatrudnienia w okresie 2021-2022. Zdecydowanie najbardziej przeciętne zatrudnienie zwiększyło się w sekcji Informacji i komunikacja (o 34,5%). W następnej kolejności znalazły się zakwaterowanie i gastronomia (o 5,7%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 3,9%). Największy spadek zatrudnienia zanotowano w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,2%).

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego, na koniec IV kwartału 2022 roku w Polsce liczba wolnych miejsc pracy w podmiotach gospodarki narodowej lub ich jednostkach lokalnych wynosiła 115,7 tys.⁸ W odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba wolnych miejsc pracy była niższa o 15,8% (o 21,7 tys.).

W Małopolsce w 2022 roku do powiatowych urzędów pracy zgłoszonych zostało 92,5 tys. oferty pracy, co oznacza spadek o 2,2% w porównaniu z rokiem 2021.

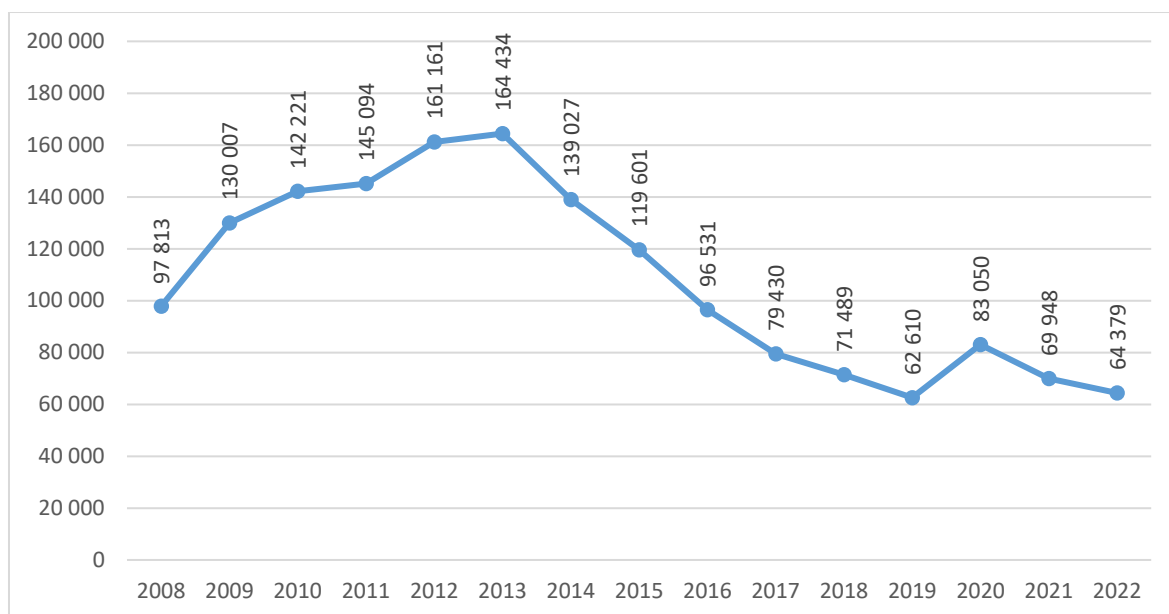
Do 2019 roku w bezrobociu dominował trend spadkowy. W 2020 roku, w wyniku pandemii COVID-19, nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w Małopolsce. Jednak działania mające na celu odbudowę polskiej gospodarki spowodowały, że od 2021 roku liczba bezrobotnych znowu zaczęła spadać.

Na koniec grudnia 2022 liczba osób bezrobotnych wyniosła 64 379. Liczba osób bezrobotnych w województwie zmniejszyła się o 8,0% tym samym zbliżyła się do poziomu przed pandemią COVID-19, kiedy to odnotowano rekordowo niski poziom bezrobotnych (62 610 osób).

⁷ Pracujący według BAEL to osoby, które w badanym tygodniu wykonywały (przez co najmniej 1 godzinę) pracę przynoszącą zarobek lub dochód, prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem, a także osoby, które formalnie miały pracę, ale z różnych powodów jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu itp.). Dane w zakresie przeciętnego zatrudnienia dotyczą natomiast podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

⁸ Dotyczy podmiotów zatrudniających co najmniej 1 osobę; *Popyt na pracę w IV kwartale 2022 roku*, GUS

Wykres 2 Liczba osób bezrobotnych w Małopolsce latach 2008-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiPS-01

Wahania bezrobocia w ciągu 2019 r. miały naturalny, sezonowy charakter. Wzrost zainteresowania pracą w okresie wiosenno-letnim oraz zwiększenie liczby rejestracji w okresie jesienno-zimowym odzwierciedlały naturalną sytuację na rynku pracy spowodowaną okresową działalnością niektórych branż, np. budowlanej czy turystycznej⁹.

Na koniec roku stopa bezrobocia w Małopolsce wyniosła 4,5%, tym samym plasując województwo na piątym miejscu w Polsce, ex equo z województwem dolnośląskim (za woj. wielkopolskim, śląskim, mazowieckim oraz lubuskim). W ciągu roku wartość stopy bezrobocia zmniejszyła się o 0,5 pp.¹⁰

⁹ Informacje na temat bezrobocia rejestrowanego na podstawie sprawozdań o rynku pracy MRPiPS-01.

¹⁰ Główny Urząd Statystyczny na przełomie września i października dokonał rewizji (ponownego przeliczenia) miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego dla Polski ogółem, województw i powiatów. Rewizja stopy bezrobocia rejestrowanego uwzględnia głównie ostateczne wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (PSR 2020), dotyczące liczby osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych. Dane o liczbie osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, publikowane dotychczas przez GUS, pozostają bez zmian.

Dla celów analitycznych i umożliwienia porównania danych w dłuższej retrospekcji stopa bezrobocia rejestrowanego przeliczona została dla Polski ogółem i województw dla poszczególnych miesięcy od grudnia 2020 r., natomiast dla powiatów tylko od grudnia 2021 roku.

W związku z tym nie należy porównywać:

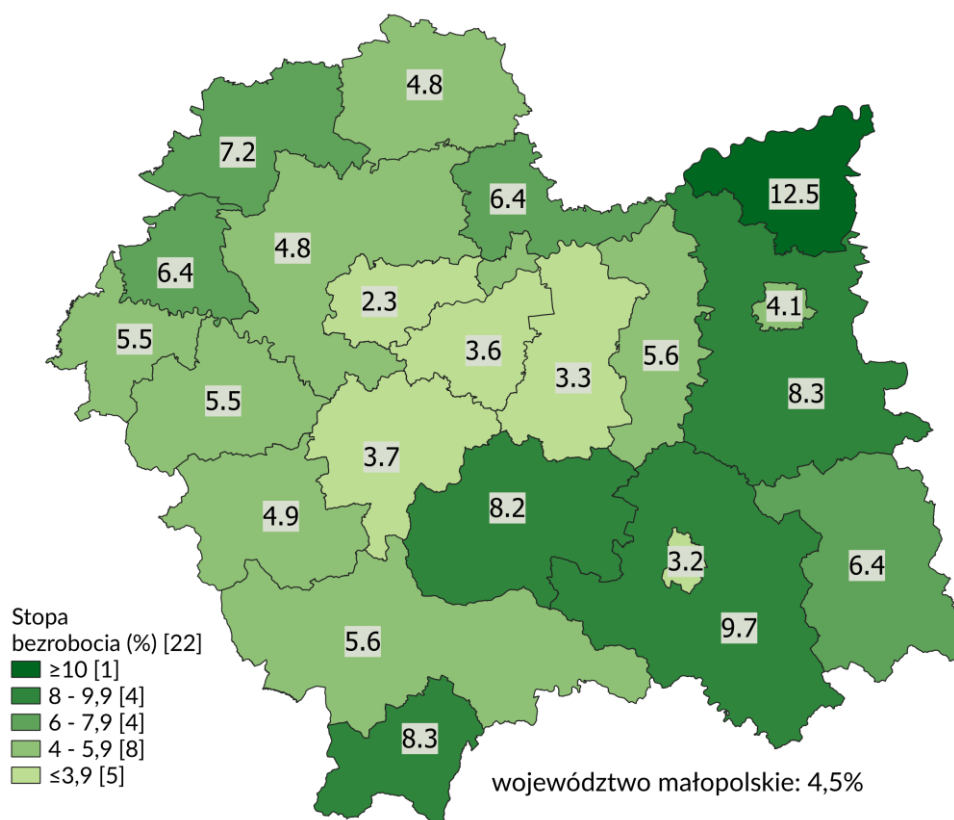
- wojewódzkiej stopy bezrobocia w okresie od grudnia 2020 roku z okresami poprzedzającymi
- powiatowej stopy bezrobocia w okresie od grudnia 2021 roku z okresami poprzedzającymi.

Dane dotyczące stopy bezrobocia rejestrowanego według stanu na koniec września 2022 roku bazują już na wynikach spisu PSR 2020. Por. Informacja GUS nt. planowanej rewizji miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego oraz Informacja GUS nt. rewizji stopy bezrobocia rejestrowanego w 2022 r. [27.10.2022].

W porównaniu z grudniem 2021 roku stopa bezrobocia zwiększyła się w 7 powiatach. Najwięcej, o 0,5 pp., w powiecie myślenickim, poza tym o 0,2 pp. w tatrzańskim, o 0,1 pp. w powiatach: tarnowskim, proszowickim, mieście Nowym Sączu, limanowskim oraz nowosądeckim. W pozostałych powiatach nastąpił spadek stopy bezrobocia. Największy w powiecie nowotarskim (o 1,6 pp.), bocheńskim (1,1 pp.) oraz chrzanowskim (1,0 pp.).

W 2022 roku nadal utrzymuje się duże różnicowanie terytorialne poziomu bezrobocia. Stopa bezrobocia w powiatach na koniec roku mieściła się w przedziale od 2,3% w Krakowie do 12,5% w powiecie dąbrowskim¹¹.

Mapa 2 Stopa bezrobocia w powiatach województwa małopolskiego w 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Wśród osób bezrobotnych wyróżnia się grupy, które ze względu na swoją sytuację życiową mają mniejszy potencjał na znalezienie i utrzymanie zatrudnienia. Osoby te wymagają zazwyczaj większego zaangażowania sił i środków w ich aktywizację. Do osób w tzw. szczególnej sytuacji na rynku pracy zalicza się m.in.:

¹¹ Informacje na temat stopie bezrobocia rejestrowanego na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

- długotrwale bezrobotnych,
- osoby młode – do 30 roku życia
- osoby starsze – po 50 roku życia,
- osoby wychowujące dzieci – w tym także dzieci z niepełnosprawnościami,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Na koniec 2022 roku grupa ta liczyła 53,7 tys. osób i stanowiła aż 83,4% ogółu bezrobotnych (o 2,1 pp. mniej niż rok wcześniej). Do najbardziej istotnych kategorii stanowiących bariery w znalezieniu pracy zaliczyć można: długotrwale bezrobocie (problem 59,4% ogółu bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy), młody wiek (31,7%), dojrzały wiek (31,4%) oraz sprawowanie opieki nad dziećmi do lat 6 (20,5%)¹². W wielu przypadkach powyższe czynniki nakładają się na siebie. Status osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy przeważnie dotyczył kobiet¹³.

Charakterystyka grup możliwych do objęcia wsparciem w programie regionalnym Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027

W programie regionalnym Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027 podejmowane są działania (poprzez opracowywane i wdrażanie kompleksowych programów typu outplacement) mające na celu wsparcie:

- pracowników przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy lub osób zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracownika¹⁴
- osób odchodzących z rolnictwa¹⁵.

Zwolnienie z przyczyn dotyczących zakładu pracy, zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹⁶ oznacza:

- a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach **rozwiązania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników** lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, 2138 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60 i 962), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,

¹² Statystyki dotyczące opieki nad dzieckiem do lat 6 nie uwzględniają pełnych danych, ponieważ deklaracja takiej opieki podczas rejestracji w powiatowym urzędzie pracy nie jest obligatoryjna.

¹³ Informacje na podstawie sprawozdań o rynku pracy MRPiPS-01 i ich załączników.

¹⁴ Przyczyny niedotyczące pracownika – są to wszelkie okoliczności, będące przyczyną rozwiązania umowy niezwiązane z osobą pracownika (np. przyczyny ekonomiczne, organizacyjne, upadłość, likwidacja).

¹⁵ Osoby odchodzące z rolnictwa – osoby podlegające ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2336, z późn. zm.) (KRUS) z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, zamierzające podjąć zatrudnienie lub inną działalność pozarolniczą, objętą obowiązkiem ubezpieczenia społecznego na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1778, z późn. zm.) (ZUS).

¹⁶ (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, tekst ujednolicony) art. 2 ust. 1 pkt 29.

- b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,
- c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy,
- d) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 11 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika;

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w tym zwolnienia grupowe

W rejestrach urzędów pracy wyodrębniono kategorię osób, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Jest to (w rozumieniu przepisów o rynku pracy) szeroka kategoria, obejmująca kilka przypadków rozwiązania bądź wygaśnięcia stosunku pracy.

W ciągu 2022 roku napływ osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wyniósł 3 358 osób. Na koniec 2022 roku w małopolskich powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 2 584 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, co stanowiło 4% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych. Największy napływ takich osób odnotowano w powiecie nowotarskim (12,21% ogólnego napływu), limanowskim (11,58%), mieście Krakowie (7,86%) oraz powiatach nowosądeckim (6,58%), wielickim (6,22%) i krakowskim (6,08%). Najmniejszą natomiast skalę tego zjawiska w województwie odnotowano w powiatach tatrzańskim (0,27%), proszowickim (0,48%), miechowskim (1,25%) oraz w mieście Nowym Sączu (1,58%). Sytuacja nie ulega większym zmianom od 2019 roku.

Tabela 1. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy woj. małopolskiego w 2022 r., które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy

Powiat	Napływ bezrobotnych rejestrujących się po zwolnieniu z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2022 r.	Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w 2022 r.
bocheński	55	1,64%
brzeski	185	5,51%
chrzanowski	160	4,76%
dąbrowski	76	2,26%
gorlicki	141	4,20%
Kraków miasto	264	7,86%

limanowski	389	11,58%
miechowski	42	1,25%
myślenicki	163	4,85%
Nowy Sącz miasto	53	1,58%
nowosądecki	221	6,58%
nowotarski	410	12,21%
olkuski	70	2,08%
oświęcimski	150	4,47%
proszowicki	16	0,48%
suski	158	4,71%
tarnowski	165	4,91%
Tarnów miasto	63	1,88%
krakowski	204	6,08%
wadowicki	155	4,62%
wielicki	209	6,22%
tatrzański	9	0,27%
województwo małopolskie	3 358	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRiPS-01

Część osób, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładów pracy, zostało zwolnionych w wyniku zwolnień grupowych. Wg ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników¹⁷, zwolnień grupowych dokonuje pracodawca zatrudniający co najmniej 20 pracowników, jeżeli w okresie nieprzekraczającym 30 dni przeprowadza redukcję zatrudnienia, wypowiadając umowę o pracę lub na mocy porozumienia stron z przyczyn niedotyczących pracowników. Zwolnienia te obejmują co najmniej:

1. 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników,
2. 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 100, jednakże mniej niż 300 pracowników,
3. 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300 lub więcej pracowników¹⁸

Powyższe liczby obejmują pracowników, z którymi w ramach grupowego zwolnienia następuje rozwiązanie stosunków pracy z inicjatywy pracodawcy na mocy porozumienia stron, jeżeli dotyczy to co najmniej 5 pracowników.

W województwie małopolskim w 2022 r. 8 pracodawców¹⁹ zgłosiło zamiar przeprowadzenia zwolnień grupowych dotyczących 534 osób. Wieloletnie obserwacje rynku pracy pokazują, że liczba zgłoszonych do zwolnienia pracowników w każdym roku jest wyższa od liczby faktycznie przeprowadzonych zwolnień. Ubiegły rok był jednak

¹⁷ Ustawa z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, (tekst jednolity Dz.U. z 2016r., poz. 1474).

¹⁸ Art. 1, ust. 1 ustawy o szczególnych zasadach... op cit.

¹⁹ dane skorygowane o powielające się w kilku powiatach zgłoszenia z tego samego zakładu pracy

wyjątkiem, gdyż w ciągu roku zrealizowano zwolnienia obejmujące 4 139 osób. Zwolnienia te objęły jednak głównie osoby zgłoszone jeszcze w 2021 roku (pracodawcy zgłosili wówczas zamiar zwolnienia 3 975 osób). Nietypowa sytuacja była związana z ostatecznym wycofaniem się brytyjskiej sieci hipermarketów i supermarketów Tesco, której główna siedziba znajdowała się w Krakowie i z tego względu zwolnienia, przeprowadzane faktycznie w całym kraju, rejestrowane były w Małopolsce.

Zapowiedzi zwolnień zgłoszone do urzędów pracy w 2022 r. dotyczyły przede wszystkim handlu hurtowego i detalicznego (261 osób) oraz przetwórstwa przemysłowego (117 osób). Wśród innych branż znalazły się budownictwo (98 osób), informacja i komunikacja (42 osoby), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (14 osób) oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa (2 osoby).

Natomiast zwolnienia zrealizowane w roku 2022, objęły branże: handel hurtowy i detaliczny (3 975 osób), przetwórstwo przemysłowe (117 osób), informację i komunikację (28 osób) oraz opiekę zdrowotną i pomoc społeczną (14 osób).

Charakterystyka rolnictwa w województwie małopolskim na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego²⁰

Liczba gospodarstw rolnych w Małopolsce w 2020 r. wyniosła 126,7 tys., co stanowiło 9,6% wszystkich gospodarstw rolnych w kraju. W porównaniu z poprzednim Powszechnym Spisem Rolnym (z roku 2010) liczba gospodarstw rolnych spadła o 27 tys. (czyli o 17,6 %) Prawie wszystkie gospodarstwa w województwie (99,7%) były własnością osób fizycznych (gospodarstwa indywidualne).

W 2020 r. najwięcej gospodarstw (30,7% wszystkich gospodarstw mających użytki rolne) posiadało powierzchnię 1–2 ha użytków rolnych. Natomiast w kraju największa liczba gospodarstw (21,9%) wystąpiła w grupie obszarowej 5–10 ha użytków rolnych. Największe gospodarstwa o powierzchni 15 ha i więcej użytków rolnych stanowiły 3,1% ogólnej liczby gospodarstw, ale gospodarowały na powierzchni stanowiącej 28,2% powierzchni użytków rolnych w województwie.

Ogólna liczba pracujących w 2020 roku w gospodarstwach rolnych w Małopolsce wyniosła 127,5 tys. osób, co stanowiło 8,9% wszystkich pracowników gospodarstw rolnych. Tak wysoka liczba pracowników spowodowała, że Województwo małopolskie w 2020 roku znalazło się na 4. miejscu wśród województw z największą liczbą pracowników gospodarstw rolnych (za województwami: mazowieckim, lubelskim i wielkopolskim)

²⁰ Powszechny Spis Rolny przeprowadzany jest co 10 lat. Wyniki spisu rolnego są jedynym źródłem, które pozwala dokładnie scharakteryzować polskie rolnictwo. Służą władzom lokalnym i centralnym do podejmowania trafnych decyzji strategicznych, opartych na analizie danych. Źródło: <https://stat.gov.pl/spisy-powszechne/powszechny-spis-rolny-2020/>

Większość osób pracujących w małopolskich gospodarstwach rolnych (99,1%) pracowała w gospodarstwach, które były własnością osób fizycznych, a 122,2 tys. z nich (96,8%) stanowili członkowie rodziny. W gospodarstwach osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej w 2020 roku pracowało 1,1 tys. osób, z czego 81,8% stanowili stali pracownicy najemni.²¹

Najnowsze prognozy dotyczące branż i regionu

Wyniki Barometru zawodów 2023 w Małopolsce wskazują, że zarówno liczba zawodów deficytowych, jak i nadwyżkowych, utrzyma się na poziomie zeszłorocznego badania (34 zawody deficytowe i 1 nadwyżkowy).

Samodzielni księgowi i kierowcy samochodów ciężarowych zaliczani są do zawodów deficytowych od początku realizacji badania. Również od pierwszej edycji badania zawodem nadwyżkowym są ekonomiści²².

W prognozie na 2023 r. zauważalne są znaczne dysproporcje pomiędzy poszczególnymi powiatami. Najwięcej zawodów deficytowych prognozuje się w powiecie suskim (73), bocheńskim (67) i w Krakowie (51). Najmniej niedoborów może wystąpić w powiatach: dąbrowskim (5), gorlickim i tatrzańskim (po 10). W porównaniu do poprzedniej edycji badania w połowie powiatów województwa małopolskiego zanotowano spadek liczby zawodów deficytowych, przy czym największy w powiecie krakowskim (o 28 grup zawodów), nowosądeckim (o 23) i brzeskim (o 17). W 9 powiatach prognozuje się wzrost liczby zawodów deficytowych, a w 2 pozostała na niezmiennym poziomie.

W 2023 roku w powiecie brzeskim, chrzanowskim, krakowskim, suskim i mieście Nowym Sączu nie prognozuje się zawodów nadwyżkowych. Tylko w dwóch powiatach prognozuje się więcej niż 10 nadwyżek – są to powiaty nowosądecki (15) i oświęcimski (12). W porównaniu do ubiegłorocznej edycji badania prognozowana liczba zawodów nadwyżkowych zmniejszyła się w 11 powiatach, przy czym najbardziej w powiatach bocheńskim i olkuskim (po 4 grup zawodów) oraz powiatach nowotarskim i Nowym Sączu (po 3 grup zawodów). W 5 powiatach prognozuje się wzrost liczby zawodów nadwyżkowych, natomiast w 6 ich liczba pozostała na niezmiennym poziomie.

Wśród zawodów deficytowych na poziomie województwa znalazły się zawody budowlane (11 zawodów), zawody medyczno-opiekuńcze (5), zawody z branży edukacyjnej (5), zawody związane z branżą transportową (3), zawody związane z

²¹ Powszechny Spis Rolny 2020 Charakterystyka gospodarstw rolnych w 2020 r, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2020 dostęp: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rolnictwo-lesnictwo/psr-2020/powszechny-spis-rolny-2020-charakterystyka-gospodarstw-rolnych-w-2020-r-,6,1.html>

²² Barometr zawodów 2023, Raport podsumowujący badanie w województwie małopolskim, 2022, <https://barometrzawodow.pl/>.

produkcją (2), gastronomią (2), finansami (2), oraz po jednym zawodzie z branż: elektroenergetycznej, usługowej, motoryzacyjnej i spożywczej.